

Đại sứ quán Việt Nam tại Trung Quốc
Phòng Kinh tế và Thương vụ

BẢN TIN KINH TẾ - THƯƠNG MẠI THÁNG 02/2026

I. Tình hình kinh tế Trung Quốc

1. Du lịch và tiêu dùng trong kỳ nghỉ Tết Nguyên Đán 2026

(i) Về di chuyển: Theo dữ liệu của Bộ Giao thông vận tải Trung Quốc, trong thời gian nghỉ Tết Nguyên Đán 2026 (từ 15-23/02/2026), hơn 2,8 tỷ lượt người đã thực hiện các chuyến đi giữa các khu vực, đạt trung bình 311 triệu lượt mỗi ngày, tăng 8,2% so với cùng kỳ năm 2025, lập kỷ lục mới. Lượng hành khách di chuyển bằng đường sắt, đường bộ và đường thủy trung bình hàng ngày đều tăng hơn 10% so với cùng kỳ năm 2025. Trong đó, đường sắt vận chuyển 121 triệu lượt hành khách, tăng 11,5% so với kỳ nghỉ Tết năm 2025.

(ii) Về du lịch: Trung Quốc đã ghi nhận 596 triệu lượt khách du lịch nội địa trong kỳ nghỉ Tết 9 ngày, tăng 95 triệu lượt so với kỳ nghỉ Tết 8 ngày năm 2025. Du khách chi gần 803,5 tỷ Nhân dân tệ (116 tỷ USD) cho các chuyến du lịch nội địa, tăng gần 126,5 tỷ Nhân dân tệ so với Tết năm 2025.

Trung Quốc cũng đã ghi nhận 17,796 triệu lượt người xuất nhập cảnh, trung bình 1,977 triệu lượt mỗi ngày, tăng 10,1% so với kỳ nghỉ Tết Nguyên Đán 2025. Các điểm đến quốc tế thu hút khách du lịch Trung Quốc trong kỳ nghỉ gồm Thái Lan, Hàn Quốc, Singapore, Malaysia, Việt Nam. Thị trường du lịch nhập cảnh tiếp tục tăng trưởng, lượng du khách đến Trung Quốc của các quốc gia gồm Hàn Quốc, Việt Nam, Nga tăng khá lớn.

(iii) Về tiêu dùng: Dữ liệu từ Bộ Thương mại Trung Quốc cho thấy các doanh nghiệp bán lẻ và ăn uống chủ chốt của nước này ghi nhận mức tăng trưởng doanh số bình quân hằng ngày là 8,6% so với cùng kỳ năm ngoái trong bốn ngày đầu tiên của kỳ nghỉ. Chương trình thu cũ đổi mới của Trung Quốc được xem là một động lực mạnh mẽ cho chi tiêu trong kỳ nghỉ lễ, thúc đẩy doanh số bán hàng đạt khoảng 196,39 tỷ Nhân dân tệ (28,4 tỷ USD) tính đến ngày 18/2 và mang lại lợi ích cho 28,44 triệu người tiêu dùng. Cơ cấu tiêu dùng có sự thay đổi, cụ thể: tiêu dùng dịch vụ đang trở thành động lực tăng trưởng mới, tiêu dùng công nghệ, điển hình là trí tuệ nhân tạo đang tăng lên, và kinh tế tốc bạc đang được thúc đẩy mạnh mẽ hơn.

2. Về các chỉ số CPI, PPI

Chỉ số CPI trong tháng 01/2026 tăng 0,2% so với cùng kỳ năm 2025. CPI lõi không bao gồm các mặt hàng có giá biến động mạnh như thực phẩm và năng

lượng, tăng 0,8% so với cùng kỳ năm 2025. Chỉ số PPI giảm 1,4%, thu hẹp mức giảm so với tháng 12/2025.

3. Về thị trường bất động sản Trung Quốc

Khối lượng giao dịch nhà ở đã qua sử dụng ở các thành phố cấp 1 của Trung Quốc như Bắc Kinh, Thâm Quyển, Thượng Hải, Quảng Châu trong tháng 01/2026 cho thấy dấu hiệu phục hồi.

Dữ liệu từ Ủy ban Nhà ở và phát triển thành thị - nông thôn Bắc Kinh cho thấy tại Bắc Kinh có tới 15.082 căn nhà đã qua sử dụng được giao dịch thông qua hợp đồng trực tuyến trong tháng 01/2026. Trong 29 ngày đầu tháng 01/2026, giao dịch nhà đã qua sử dụng tại Bắc Kinh đã tăng 15% so với tháng 12/2025.

Trong khi đó, giao dịch nhà đã qua sử dụng tại Thượng Hải cũng đạt 20.300 căn hộ, đánh dấu mức tăng 26,69% so với cùng kỳ năm 2025. Tại Quảng Châu, tổng cộng 8.881 căn nhà đã qua sử dụng đã được bán trực tuyến trong tháng 01/2026, tăng 1,07% so với tháng trước 12/2025.

Tại 30 thành phố trọng điểm được China Index Academy theo dõi, tổng cộng 1,74 triệu căn nhà đã qua sử dụng đã được giao dịch, chiếm 65% tổng số giao dịch nhà ở tại các thành phố này.

4. Mục tiêu tăng trưởng kinh tế 2026 của các địa phương Trung Quốc

Trước kỳ họp lưỡng hội 2026, chính quyền các địa phương Trung Quốc đã công bố mục tiêu tăng trưởng GDP cho năm 2026. Tính đến ngày 05/02/2026, 29 trong 31 địa phương của Trung Quốc đại lục đã công bố mục tiêu tăng trưởng kinh tế cho năm 2026, chủ yếu dao động từ 4,5% đến 5%. Có 19 địa phương giảm mục tiêu so với mức năm 2025.

Thủ đô Bắc Kinh của Trung Quốc đã đặt mục tiêu tăng trưởng GDP 5% cho năm 2026, đồng thời hướng tới mức tăng trưởng bình quân hàng năm từ 4,5% đến 5% trong giai đoạn 2026-2030. Quảng Đông dự kiến tăng trưởng từ 4,5% đến 5% năm 2026 và mức tăng trưởng bình quân hàng năm khoảng 5% trong 5 năm tới. Chiết Giang đặt mục tiêu tăng trưởng GDP từ 5 đến 5,5% vào năm 2026. Hải Nam đặt mục tiêu tăng trưởng GDP cao hơn cho năm 2026 khoảng 6%. Khu tự trị Tây Tạng ở Tây Nam Trung Quốc đặt mục tiêu tăng trưởng GDP hơn 7% vào năm 2026.

Thúc đẩy tiêu dùng, khai thác tiềm năng của tiêu dùng dịch vụ và nuôi dưỡng các lĩnh vực tăng trưởng mới là một trong những trọng tâm chính của các địa phương. Kế hoạch năm 2026 của Bắc Kinh cam kết tăng cường hỗ trợ chính sách cho giáo dục, chăm sóc sức khỏe, chăm sóc người cao tuổi và dịch vụ chăm sóc trẻ em, đồng thời khuyến khích các nền tảng kỹ thuật số đổi mới trong việc cung cấp dịch vụ tại nhà. Trong khi đó, một số khu vực khác tập trung khai thác

tiềm năng của các ngành công nghiệp đặc trưng, như du lịch biển và kinh tế băng tuyết, để kích thích tiêu dùng và thúc đẩy nhu cầu mới.

5. Dự báo của IMF

Trong báo cáo thường niên về kinh tế Trung Quốc công bố mới đây, IMF dự báo tốc độ tăng trưởng GDP của Trung Quốc sẽ chậm lại còn 4,5% trong năm 2026. Nhiều nhà kinh tế dự báo Trung Quốc sẽ đặt mục tiêu tăng trưởng cho năm 2026 trong khoảng từ 4,5-5%.

Đồng thời, IMF ước tính nợ chính phủ Trung Quốc tiếp tục tăng mạnh trong năm 2025, lên gần 127% GDP - tăng khoảng 10 điểm phần trăm so với năm 2024. Mức nợ chính phủ Trung Quốc được IMF dự báo sẽ tăng lên hơn 135% trong năm 2026 và tiếp tục tăng cho đến năm 2034.

IMF khuyến nghị việc chuyển đổi sang mô hình tăng trưởng dựa trên tiêu dùng nội địa nên là ưu tiên hàng đầu của nền kinh tế lớn thứ hai thế giới. Cùng với các biện pháp nới lỏng như kích thích kinh tế bằng chính sách tài khóa, IMF cho rằng việc Chính phủ Trung Quốc hỗ trợ tài chính để giải quyết vấn đề các dự án bất động sản chưa hoàn thành có thể giúp khôi phục niềm tin của người tiêu dùng.

II. Thông tin thị trường, chính sách mới, kết nối doanh nghiệp

1. Điều chỉnh liên quan đến kê khai thuế giá trị gia tăng (VAT)

- Tổng cục Thuế quốc gia Trung Quốc đã ban hành Thông báo về các vấn đề quản lý thuế VAT, trong đó có hai điểm thay đổi đáng chú ý. Cụ thể:

(i) Ngưỡng khởi điểm chịu thuế theo lần giao dịch đã được nâng từ 500 lên 1.000 Nhân dân tệ. Điều này có nghĩa các giao dịch riêng lẻ dưới 1.000 Nhân dân tệ sẽ không phải nộp thuế VAT. Đáng chú ý hơn, cá nhân thực hiện một số hoạt động như cho thuê bất động sản được chuyển sang áp dụng cơ chế tính thuế theo tháng, với ngưỡng miễn thuế lên tới 100.000 Nhân dân tệ mỗi tháng. Tất cả doanh thu chịu thuế trong tháng sẽ được tổng hợp để tính toán, đảm bảo sự công bằng và minh bạch.

(ii) Chính sách miễn thuế cho doanh nghiệp nhỏ (hộ kinh doanh cá thể) trở nên linh hoạt hơn. Theo quy định mới, nếu khách hàng yêu cầu hóa đơn VAT đặc biệt (để khấu trừ thuế), doanh nghiệp có quyền chỉ từ bỏ ưu đãi miễn thuế cho riêng giao dịch đó mà vẫn duy trì ưu đãi miễn thuế cho các giao dịch còn lại trong kỳ. Điều này giúp doanh nghiệp nhỏ đáp ứng nhu cầu của đối tác mà không làm mất đi toàn bộ lợi ích từ chính sách ưu đãi.

2. Cơ hội kết nối giao thương, cung ứng hàng hóa

(i) Tìm nhà cung ứng nhôm thỏi

Nhà nhập khẩu Trung Quốc có nhu cầu nhập khẩu mặt hàng nhôm thỏi, với yêu cầu như sau:

- Hàm lượng Al: 99,7%
- Số lượng nhập khẩu: khoảng 5000 tấn/tháng
- Thông tin liên hệ: Ông Li Hepeng; Email: 360877563@qq.com

(ii) Tìm nhà cung ứng titanium và gạo tấm

Doanh nghiệp Trung Quốc cần tìm nhà cung ứng mặt hàng titanium và gạo tấm, với các yêu cầu như sau:

- Bột Titanium (TiO₂): Hàm lượng đạt > 48%; Số lượng: không hạn chế
- Gạo tấm: Số lượng: không hạn chế
- Thông tin liên hệ: Ông Li; Email: oygj@euiec.com

(iii) Kết nối giao thương trong lĩnh vực thực phẩm

Đoàn doanh nghiệp Trung Quốc có nhu cầu kết nối giao thương với doanh nghiệp chuỗi cung ứng, nhà sản xuất, cung ứng Việt Nam trong lĩnh vực thực phẩm (gia vị, nguyên liệu thực phẩm, thực phẩm chế biến), cụ thể:

- Thời gian: dự kiến từ ngày 19 - 21/4/2026
- Địa điểm: Tại Tp. Hồ Chí Minh (khách sạn đoàn lưu trú hoặc đến trụ sở doanh nghiệp Việt Nam)
- Quy mô đoàn doanh nghiệp Trung Quốc: 10 -16 người
- Email liên hệ: cn@moit.gov.vn Hoặc lln@fsca.org.cn

III. Quan hệ kinh tế đối ngoại giữa Trung Quốc và các nước

1. Với Mỹ

- Liên quan đến phán quyết của Tòa án Tối cao Mỹ ngày 20/02/2026, người phát ngôn Bộ Thương mại Trung Quốc cho biết: (i) Trung Quốc đang đánh giá toàn diện nội dung và tác động của phán quyết; (ii) Các biện pháp đơn phương của Mỹ, như thuế đối ứng và thuế fentanyl, vi phạm cả các quy tắc thương mại quốc tế và luật pháp trong nước của Mỹ, không phù hợp với lợi ích của bất kỳ bên nào; (iii) Trung Quốc kêu gọi Mỹ hủy bỏ thuế quan đơn phương đối với các đối tác thương mại, đồng thời theo dõi sát sao việc Mỹ chuẩn bị thực hiện các biện pháp thay thế, như điều tra thương mại, nhằm duy trì các mức thuế áp đặt lên các đối tác thương mại và kiên quyết bảo vệ lợi ích của Trung Quốc; (iv) Cho biết hai Bên sẽ tổ chức vòng đàm phán kinh tế - thương mại lần thứ 6 trong thời gian tới. Trung Quốc sẵn sàng tham gia tham vấn thẳng thắn với Mỹ.

- Trước đó, nhà sản xuất ô tô Trung Quốc BYD đã nộp đơn kiện Chính phủ Mỹ lên Tòa án Thương mại Quốc tế Mỹ (USCIT), phản đối việc Tổng thống Mỹ Donald Trump áp thuế đối ứng và yêu cầu hoàn trả toàn bộ khoản thuế doanh nghiệp này đã nộp từ tháng 4/2025 đến nay.

Đây là vụ kiện đầu tiên của một hãng xe Trung Quốc liên quan đến thuế quan của Mỹ. Động thái này diễn ra trong bối cảnh hàng nghìn doanh nghiệp toàn cầu có hoạt động tại Mỹ cũng nộp đơn kiện, cho rằng chính quyền ông

Trump không thể viện dẫn Đạo luật Quyền hạn Kinh tế Khẩn cấp Quốc tế (IEEPA) để áp thuế đối ứng lên hàng hóa nhập khẩu.

- Bình luận về việc Đại diện Thương mại Mỹ Jamieson Greer tuyên bố nước này sẽ tiếp tục đẩy mạnh cuộc điều tra về việc Trung Quốc tuân thủ giai đoạn I của thỏa thuận kinh tế thương mại Trung - Mỹ, người phát ngôn Bộ Thương mại Trung Quốc: (i) Khẳng định Trung Quốc đã nghiêm túc thực hiện các nghĩa vụ của mình theo thỏa thuận, hoàn thành các cam kết về tăng cường bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và thúc đẩy mở cửa thị trường tài chính và nông nghiệp theo đúng kế hoạch, đồng thời cũng thực hiện đầy đủ các nghĩa vụ trong việc mở rộng hợp tác thương mại. Ngược lại, Mỹ đã siết chặt kiểm soát xuất khẩu đối với Trung Quốc, hạn chế đầu tư hai chiều và liên tục leo thang đàn áp và hạn chế trong thương mại và các lĩnh vực khác, cản trở các hoạt động thương mại và đầu tư song phương bình thường, vi phạm tinh thần của thỏa thuận và làm suy yếu bầu không khí và điều kiện thực hiện thỏa thuận; (ii) Chi biết kể từ năm 2025, Trung Quốc và Mỹ đã tổ chức 5 vòng đàm phán thương mại, đạt được một loạt kết quả quan trọng và một số đồng thuận về việc gia hạn thời gian tạm dừng áp thuế đối ứng, thương mại nông sản, kiểm soát xuất khẩu và giảm bớt các hạn chế đầu tư. Trong quá trình này, hai bên cũng đã nhiều lần trao đổi về thỏa thuận kinh tế thương mại giai đoạn I. Trung Quốc hy vọng Mỹ sẽ nhìn nhận việc thực hiện thỏa thuận giai đoạn I một cách khách quan và hợp lý, tránh đổ lỗi cho người khác và hơn nữa là không lợi dụng cơ hội để sinh sự và gây rối; (iii) Trung Quốc sẵn sàng hợp tác với Mỹ, dựa trên sự đồng thuận quan trọng đạt được giữa hai nguyên thủ quốc gia, để tận dụng tốt cơ chế tham vấn kinh tế thương mại Trung Quốc - Mỹ. Nếu Mỹ khẳng định thúc đẩy cuộc điều tra liên quan, hoặc thậm chí áp dụng các biện pháp hạn chế như thuế quan dưới chiêu bài điều tra, Trung Quốc sẽ thực hiện mọi biện pháp cần thiết để kiên quyết bảo vệ các quyền và lợi ích hợp pháp của mình.

2. Với EU

- Ngày 12/02/2026, Bộ Thương mại Trung Quốc thông báo sẽ bắt đầu áp thuế chống trợ cấp đối với một số sản phẩm sữa nhập khẩu từ Liên minh châu Âu sau 18 tháng điều tra, từ ngày 13/02/2025. Mức thuế sẽ dao động từ 7,4% đến 11,7% tùy thuộc vào loại sản phẩm và nhà xuất khẩu, đồng thời có hiệu lực trong 5 năm.

- EU đã vượt Mỹ trở thành nền kinh tế có nhiều tranh chấp thương mại nghiêm trọng nhất với Trung Quốc. Báo cáo công bố ngày 27/1/2026 bởi Ủy ban Xúc tiến Thương mại Quốc tế Trung Quốc (CCPIT) cho thấy vào tháng 11/2025, EU đứng đầu danh sách 20 nền kinh tế có căng thẳng thương mại cho Trung Quốc.

EU đứng đầu bảng xếp hạng chỉ số xung đột thương mại, chủ yếu do các cuộc điều tra chống trợ cấp và chống bán phá giá. Khảo sát của cơ quan thương

mại trực thuộc Bộ Thương mại Trung Quốc cho thấy, các chỉ số này tăng cao ở các mặt hàng vật liệu bán dẫn, nam châm đất hiếm và sản phẩm màn hình tinh thể lỏng. Những dấu hiệu khả quan về căng thẳng hạ nhiệt đã xuất hiện vào ngày 12/01/2026, khi EU ban hành hướng dẫn cho các nhà xuất khẩu xe điện Trung Quốc về việc cam kết giá tối thiểu.

- Kể từ năm 2026, các tổ chức có trụ sở tại Trung Quốc sẽ không còn đủ điều kiện xin tài trợ từ chương trình Horizon Europe của Liên minh châu Âu (EU) trị giá 93 tỷ Euro (khoảng 110 tỷ USD) trong một số lĩnh vực như trí tuệ nhân tạo, công nghệ lượng tử, bán dẫn và công nghệ sinh học. Bên cạnh đó, các nhà nghiên cứu ngoài Trung Quốc khi nộp hồ sơ trong các lĩnh vực này cũng phải chứng minh rằng đối tác của họ không bị các tổ chức Trung Quốc trực tiếp sở hữu hoặc kiểm soát. Tuy nhiên, các nhà nghiên cứu trong các lĩnh vực như khí hậu, môi trường, thực phẩm, nông nghiệp và đa dạng sinh học vẫn có thể tiếp tục nộp hồ sơ xin tài trợ.

Horizon Europe là chương trình nghiên cứu và đổi mới chủ lực của EU, bắt đầu từ thập niên 1980 và thu hút ứng viên từ hơn 100 quốc gia. Trong chu kỳ tài trợ 2014-2020 với ngân sách khoảng 80 tỷ Euro, Mỹ và Trung Quốc là hai đối tác ngoài EU tham gia tích cực nhất, trong đó trí tuệ nhân tạo và công nghệ lượng tử được xác định là các ưu tiên chiến lược.

- Trung Quốc trở thành đối tác thương mại lớn nhất của Đức trong năm 2025. Theo dữ liệu của Cơ quan thống kê Liên bang Đức (Destatis), tổng kim ngạch thương mại giữa Đức và Trung Quốc trong năm 2025 đạt 251 tỷ Euro (297 tỷ USD), tăng 2,2% so với năm 2024. Đức nhập khẩu lượng hàng hóa trị giá khoảng 170,6 tỷ Euro từ Trung Quốc, trong khi xuất khẩu sang thị trường này chỉ đạt 81,3 tỷ Euro.

- Từ ngày 25-26/2/2026, Thủ tướng Đức Friedrich Merz đã có chuyến thăm chính thức đầu tiên tới Trung Quốc và có các cuộc hội kiến với Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường. Hai Bên đã trao đổi một số nội dung liên quan đến hợp tác kinh tế - thương mại, cụ thể: (i) Nhấn mạnh hợp tác kinh tế - thương mại là một thành phần quan trọng của quan hệ song phương và bày tỏ mong muốn làm sâu sắc thêm hợp tác cùng có lợi; (ii) Nhấn mạnh tầm quan trọng then chốt của đối thoại cởi mở, cạnh tranh công bằng và tiếp cận thị trường lẫn nhau. Trung Quốc ghi nhận sự quan tâm của Đức đối với các vấn đề như giảm sự phụ thuộc, mất cân bằng thương mại và quản lý xuất khẩu, trong khi Đức ghi nhận mối quan ngại của Trung Quốc về vấn đề an ninh quá mức trong thương mại và kinh tế cũng như quản lý xuất khẩu sản phẩm công nghệ cao; (iii) Hai bên sẵn sàng giải quyết thỏa đáng những mối quan ngại thông qua đối thoại thẳng thắn, cởi mở để đảm bảo quan hệ kinh tế- thương mại lâu dài, cân bằng, đáng tin cậy và bền vững.

3. Với Nhật Bản

- Ngày 24/02/2026, Người phát ngôn Bộ Thương mại Trung Quốc cho biết, căn cứ các quy định của Luật Kiểm soát xuất khẩu và Điều lệ kiểm soát xuất khẩu các mặt hàng lưỡng dụng Trung Quốc đã quyết định:

Thứ nhất, đưa 20 thực thể trong đó có Công ty Đóng tàu Mitsubishi vào danh sách quản lý do các thực thể này tham gia các hoạt động “nâng cao năng lực quân sự của Nhật Bản”. Sau khi bị đưa vào danh sách, các biện pháp áp dụng chủ yếu bao gồm: (i) Cấm các doanh nghiệp xuất khẩu cung cấp các mặt hàng lưỡng dụng cho các thực thể nêu trên; (ii) Cấm các tổ chức và cá nhân ở nước ngoài chuyển giao hoặc cung cấp các mặt hàng lưỡng dụng có xuất xứ từ Trung Quốc cho các thực thể này. Bên cạnh đó, các hoạt động liên quan đang được triển khai phải lập tức chấm dứt.

Thứ hai, đưa 20 thực thể khác của Nhật Bản, trong đó có Công ty Subaru vào danh sách theo dõi do không thể xác minh người sử dụng cuối cùng và mục đích sử dụng cuối cùng của các mặt hàng lưỡng dụng. Sau khi bị đưa vào danh sách theo dõi, doanh nghiệp xuất khẩu khi cung cấp các mặt hàng lưỡng dụng cho các thực thể này không được xin giấy phép chung hoặc sử dụng hình thức đăng ký khai báo thông tin để được cấp chứng từ xuất khẩu. Khi xin giấy phép riêng lẻ, doanh nghiệp phải nộp báo cáo đánh giá rủi ro đối với thực thể nằm trong danh sách theo dõi, đồng thời cung cấp cam kết bằng văn bản rằng các mặt hàng lưỡng dụng sẽ không được sử dụng cho bất kỳ mục đích nào góp phần “nâng cao năng lực quân sự của Nhật Bản”. Các thực thể trong danh sách theo dõi nếu thực hiện đầy đủ nghĩa vụ phối hợp kiểm tra, xác minh có thể nộp đơn xin được đưa ra khỏi danh sách.

Bộ Thương mại Trung Quốc sẽ thực hiện việc thẩm tra nghiêm ngặt hơn đối với người sử dụng cuối cùng và mục đích sử dụng cuối cùng của các mặt hàng lưỡng dụng xuất khẩu cho các thực thể trong danh sách theo dõi; các trường hợp liên quan đến người sử dụng quân sự của Nhật Bản, mục đích quân sự hoặc bất kỳ mục đích nào góp phần “nâng cao năng lực quân sự của Nhật Bản” sẽ không được phê duyệt.

- Ngày 26/2/2026, trả lời câu hỏi liên quan đến biện pháp kiểm soát xuất khẩu đối với Nhật Bản, Người phát ngôn Bộ Thương mại Hà Vịnh Tiền cho biết: (i) Những động thái gần đây phản ánh xu hướng nguy hiểm trong việc tăng tốc tái quân sự hóa và mưu đồ sở hữu vũ khí hạt nhân của Nhật Bản, gây đe dọa đối với hòa bình khu vực và thế giới; (ii) Việc phía Trung Quốc ngày 24/2/2026 đưa các thực thể liên quan của Nhật Bản vào danh sách kiểm soát và danh sách theo dõi xuất khẩu nhằm ngăn chặn xu hướng tái quân sự hóa và mưu đồ sở hữu vũ khí hạt nhân của Nhật Bản. Các biện pháp này là hoàn toàn chính đáng, hợp lý và hợp pháp; (iii) Việc lập danh sách theo quy định pháp luật của phía Trung Quốc chỉ nhắm vào một số ít thực thể Nhật Bản, các biện pháp liên quan chỉ áp

dụng đối với các mặt hàng lưỡng dụng và không ảnh hưởng đến hoạt động thương mại bình thường giữa Trung Quốc và Nhật Bản. Các thực thể Nhật Bản tuân thủ pháp luật và kinh doanh trung thực không cần phải lo ngại.

4. Với Đông Nam Á

- Theo thông tin ngày 13/02/2026 từ Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines, nhằm đáp ứng nhu cầu đi lại ngày càng gia tăng giữa hai nước, Hãng hàng không Hạ Môn Airlines của Trung Quốc sẽ khôi phục đường bay thẳng từ Tuyên Châu (Phúc Kiến) đến Cebu (Philippines) kể từ ngày 29/3/2026. Các chuyến bay sẽ được khai thác vào thứ Ba và thứ Bảy hàng tuần. Đồng thời, hãng cũng sẽ tiếp tục tăng thêm các chuyến bay khứ hồi giữa Hạ Môn và Manila. Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines cho biết sẽ tiếp tục nỗ lực thúc đẩy giao lưu nhân dân giữa Trung Quốc và Philippines, tăng cường trao đổi và hợp tác song phương.

IV. Các chính sách của Trung Quốc

1. Thúc đẩy tiêu dùng

- Để đáp ứng nhu cầu vui xuân đón Tết của người dân, Trung Quốc đã chính thức khởi động Tháng tiêu dùng văn hóa – du lịch Tết 2026 trên phạm vi cả nước với nhiều chương trình kích cầu, hỗ trợ người dân trong thời gian trước, trong và sau Tết. Theo đó, tháng tiêu dùng văn hóa-du lịch Tết 2026 bắt đầu từ cuối tháng 1 và kéo dài đến đầu tháng 3/2026. Bộ Văn hóa và Du lịch phối hợp các ban, bộ, ngành tổ chức khoảng 30.000 hoạt động văn hóa-du lịch; bố trí hơn 360 triệu nhân dân tệ để trợ giá tiêu dùng thông qua việc phát voucher mua sắm; áp dụng nhiều biện pháp như miễn, giảm giá vé vào cửa, ưu đãi khi mua vé trọn gói... để người dân thật sự được hưởng lợi từ những chính sách ưu đãi.

- Về chiến dịch kích thích tiêu dùng nội địa dịp Tết Nguyên Đán, Bộ Thương mại Trung Quốc cho biết nhiều địa phương đã phân bổ tổng cộng 2,05 tỷ Nhân dân tệ (khoảng 297 triệu USD) nhằm kích thích nhu cầu tiêu dùng thông qua nhiều hình thức như phát phiếu mua sắm, trợ cấp, lì xì điện tử và các chương trình ưu đãi khác.

Bên cạnh đó, Bộ Thương mại Trung Quốc cùng Bộ Tài chính và Tổng cục Thuế Nhà nước Trung Quốc xác nhận sẽ triển khai thí điểm chương trình hóa đơn quay số trúng thưởng tại 50 thành phố trên cả nước. Cụ thể, tại các thành phố thí điểm, người tiêu dùng có hóa đơn từ 100 Nhân dân tệ (khoảng 375.000 đồng) trở lên khi mua sắm, ăn uống, du lịch, lưu trú... đều đủ điều kiện tham gia quay số trúng thưởng. Chính quyền mỗi địa phương có quyền thiết lập mức giải (mỗi giải thưởng có giá trị tối đa 800 Nhân dân tệ), tỷ lệ trúng thưởng và cách thức chi trả phù hợp với đặc thù kinh tế địa phương.

Ngoài ra, 11 cơ quan Trung Quốc, bao gồm Cục Quản lý Không gian mạng và Bộ Thương mại, đã triển khai chính sách nhằm nâng cao tiện ích dịch

vụ số cho du khách quốc tế nhập cảnh. Các hãng hàng không lớn cũng sẽ tăng chuyến trên các đường bay có nhu cầu cao.

- Bắt đầu từ ngày 09/02/2026, thành phố Bắc Kinh bắt đầu triển khai chương trình trợ cấp đổi xe ô tô mới, với mức trợ cấp tối đa 20.000 Nhân dân tệ. Theo “Kế hoạch thực hiện trợ cấp đổi xe ô tô mới tại Bắc Kinh năm 2026”, chương trình bao gồm hai loại:

(i) Hủy xe cũ mua xe mới: nếu mua xe chạy bằng năng lượng mới, người mua sẽ nhận được trợ cấp 12% giá bán của xe mới, với mức trợ cấp tối đa là 20.000 nhân dân tệ. Nếu mua xe chạy bằng xăng có dung tích động cơ từ 2.0 lít trở xuống, người mua sẽ nhận được trợ cấp 10% giá bán của xe mới, với mức trợ cấp tối đa là 15.000 Nhân dân tệ.

(ii) Bán xe cũ mua xe mới: người mua sẽ nhận được khoản trợ cấp 8% giá bán xe năng lượng mới, với mức trợ cấp tối đa là 15.000 nhân dân tệ. Hệ thống đăng ký trợ cấp đổi xe cũ lấy xe mới tại Bắc Kinh sẽ mở cửa lúc 10:00 sáng ngày 09 tháng 02 năm 2026. Người tiêu dùng có thể đăng ký trợ cấp đổi xe cũ lấy xe mới có thể đăng nhập vào trang thông tin điện tử Hệ thống Quản lý thông tin lưu thông ô tô quốc gia để nộp đơn trực tuyến.

2. Mở rộng nguồn thu ngân sách

Trung Quốc đang tăng cường truy thu thuế đối với khối tài sản ở nước ngoài chưa được khai báo của công dân. Nhiều địa phương tại Trung Quốc, từ Bắc Kinh đến Thẩm Quyển, đã sử dụng dữ liệu lớn để lần theo dấu vết những đối tượng trốn tránh nghĩa vụ thuế.

Giới chức đang mở rộng diện đối tượng phải tự kê khai toàn bộ thu nhập ở nước ngoài trong giai đoạn 2022 - 2024. Những người không thực hiện nghĩa vụ nộp thuế sẽ phải đối mặt với áp lực lớn hơn từ tháng 3/2026, khi một quy định mới có hiệu lực, cho phép cơ quan chức năng công khai danh tính những trường hợp nợ thuế trên các kênh công cộng, bao gồm cả truyền thông.

Theo khuôn khổ pháp lý hiện hành, người nước ngoài cư trú tại Trung Quốc hơn 183 ngày mỗi năm, nhưng chưa đủ 6 năm liên tục, được miễn đánh thuế đối với thu nhập có nguồn gốc ngoài lãnh thổ Trung Quốc. Đáng chú ý, chu kỳ cư trú 6 năm sẽ được xóa và tính lại từ đầu nếu cá nhân đó xuất cảnh trên 30 ngày liên tiếp trong một năm.

Việc tận dụng triệt để quy định này có thể giúp người ngoại quốc có nguồn thu từ bên ngoài Trung Quốc tránh nghĩa vụ nộp thuế thu nhập cá nhân trong thời gian rất dài, thậm chí không giới hạn.

Dữ liệu chính thức cho thấy thu ngân sách từ thuế thu nhập cá nhân của Trung Quốc trong 11 tháng đầu năm 2025 tăng 11,5% so với cùng kỳ năm 2025, lập kỷ lục ở mức 1.470 tỷ Nhân dân tệ.

3. Phát triển kinh tế tốc bạc

Ngày 24/02/2026, Thủ tướng Quốc vụ viện Trung Quốc Lý Cường đã chủ trì Hội nghị Thường vụ Quốc vụ viện, trong đó nghiên cứu công tác thúc đẩy phát triển nền kinh tế tốc bạc và dịch vụ chăm sóc người cao tuổi, trong đó đề ra một số phương hướng, nhiệm vụ như sau:

(i) Hoàn thiện các biện pháp hỗ trợ, tăng cường thực thi chính sách, thúc đẩy phát triển sự nghiệp và ngành công nghiệp chăm sóc người cao tuổi, tạo chỗ dựa vững chắc để ứng phó với già hóa dân số.

(ii) Tiếp tục giải phóng nhu cầu tiêu dùng của người cao tuổi, nâng cao năng lực tiêu dùng, phát huy vai trò dẫn dắt của các chính sách như trợ cấp tiêu dùng, xây dựng một loạt mô hình, hình thái tiêu dùng mới dành cho người cao tuổi.

(iii) Nâng cao chất lượng và mở rộng phạm vi cung ứng dịch vụ chăm sóc người cao tuổi phổ cập, hoàn thiện hệ thống dịch vụ chăm sóc người cao tuổi phân cấp, phân loại, phổ cập, dễ tiếp cận, bao phủ cả thành thị và nông thôn, phát triển bền vững, bảo đảm tốt hơn việc “người già được chăm sóc”.

(iv) Tăng cường quản lý an toàn đối với các cơ sở dưỡng lão, kịp thời rà soát và hóa giải nguy cơ rủi ro, nghiêm khắc trấn áp các hành vi như tuyên truyền sai sự thật, huy động vốn trái phép và lừa đảo trong lĩnh vực dưỡng lão, thiết thực bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người cao tuổi.

4. Định hướng chiến lược đưa nền nông nghiệp Trung Quốc trở thành ngành sản xuất hiện đại quy mô lớn

Trung Quốc tập trung vào ba định hướng chiến lược để đạt mục tiêu xây dựng nền nông nghiệp hiện đại, quy mô lớn, cụ thể:

Thứ nhất, phát triển đồng thời nông - lâm - ngư nghiệp, theo đó mở rộng khai thác nguồn thực phẩm từ rừng, đồng cỏ, sông, hồ và biển; tận dụng nguồn dinh dưỡng từ thực vật, động vật và vi sinh vật để xây dựng hệ thống thực phẩm đa dạng, phong phú; đẩy mạnh phát triển nông nghiệp công nghệ cao, hỗ trợ nâng cấp thiết bị kỹ thuật nhằm tăng sự đa dạng của sản phẩm và sử dụng hiệu quả hơn các nguồn tài nguyên.

Thứ hai, gắn kết sản xuất với chế biến và tiêu thụ, trong đó không chỉ dừng lại ở việc trồng trọt, chăn nuôi mà còn phải chú trọng khâu chế biến và tiêu thụ sau thu hoạch. Mục tiêu là đa dạng hóa sản phẩm, tận dụng tối đa giá trị qua nhiều công đoạn, giúp nông sản tăng giá trị qua từng khâu.

Thứ ba, kết hợp nông nghiệp với văn hóa và du lịch, theo đó nâng cao chất lượng du lịch nông thôn, phát triển các mô hình văn hóa - du lịch “nhỏ mà đẹp”, góp phần thúc đẩy kinh tế nông thôn phát triển thịnh vượng.

5. Về hỗ trợ xây dựng các khu bảo tồn đặc sắc làng truyền thống

Bộ Tài chính và Bộ Nhà ở và Xây dựng Đô thị - Nông thôn Trung Quốc đã phối hợp ban hành thông báo về việc bố trí kinh phí hỗ trợ triển khai xây dựng các khu bảo tồn đặc sắc làng truyền thống, cụ thể:

- Giai đoạn 2026–2028, Trung Quốc sẽ bố trí nguồn vốn hỗ trợ từ ngân sách trung ương cho một số huyện có nền tảng cơ sở tương đối tốt, tinh thần chủ động cao và đặc trưng nổi bật, nhằm triển khai xây dựng khu bảo tồn làng truyền thống theo các chủ đề tương ứng.

- Chính phủ Trung ương sẽ cung cấp khoản trợ cấp cố định 50 triệu Nhân dân tệ cho mỗi huyện được chọn, với kinh phí được giải ngân trong hai năm. Kinh phí của Chính phủ trung ương có thể được sử dụng để: (i) hỗ trợ bảo vệ và phục hồi các công trình kiến trúc truyền thống công cộng, kế thừa kỹ thuật xây dựng truyền thống và đào tạo thợ thủ công xây dựng truyền thống; (ii) khám phá và kế thừa văn hóa đặc sắc địa phương, phong tục tập quán, nghệ thuật dân gian và các nguồn tài nguyên lịch sử và văn hóa khác, biên soạn lịch sử và biên niên sử làng; (iii) thực hiện bảo tồn số, thực hiện cải tạo cảnh quan và tối ưu hóa môi trường công cộng của các làng truyền thống; (iv) nâng cấp cơ sở hạ tầng và các dịch vụ công cộng liên quan mật thiết đến việc xây dựng các khu bảo tồn đặc trưng cho làng truyền thống (như nước, điện, đường sá, khí đốt, rác thải, hệ thống thoát nước, phòng cháy chữa cháy, phòng chống thiên tai...); (v) phát triển các ngành công nghiệp đặc trưng theo điều kiện địa phương.

6. Hỗ trợ các nhà sản xuất thuốc dựa trên trí tuệ nhân tạo

Các nhà đầu tư do nhà nước Trung Quốc hậu thuẫn đang tăng cường tài trợ cho các nhà phát triển thuốc dựa trên trí tuệ nhân tạo (AI) với ít nhất một công ty đã đưa liệu pháp do AI thiết kế vào giai đoạn thử nghiệm lâm sàng cuối cùng. Điển hình có thể kể đến công ty METiS TechBio có trụ sở tại Hàng Châu, được thành lập năm 2020, đã huy động được 400 triệu Nhân dân tệ (57,9 triệu USD) trong vòng gọi vốn vào tháng 8/2025 từ Quỹ Đầu tư Công nghiệp Y tế và Sức khỏe Bắc Kinh và Quỹ Đầu tư Công nghiệp Đại Hưng - cả hai đều là các quỹ liên kết với chính phủ. Các công ty nghiên cứu phát triển thuốc dựa trên AI khác cũng đã nhận được nguồn vốn đầu tư từ nhà nước như DP Technology, XtalPi, MindRank.

Mặc dù đến nay sự tham gia của các nhà đầu tư quốc tế còn hạn chế, nhưng cuộc cạnh tranh trong việc khám phá thuốc dựa trên AI ngày càng được nhìn nhận dưới góc độ chiến lược và dần trở thành cuộc cạnh tranh “sinh học-địa chính trị” giữa Trung Quốc và Mỹ. Vấn đề cốt lõi nằm ở quyền tự chủ dữ liệu. Thông qua các biện pháp như Đạo luật BioSecure, Mỹ đang tìm cách khoanh vùng dữ liệu di truyền như một tài sản chiến lược, tương tự như chất bán dẫn.

7. Quản lý các công trình thủy lợi trọng điểm

Ngày 07/02/2026, Bộ Thủy lợi và Ủy ban Phát triển và Cải cách Quốc gia Trung Quốc ban hành “Ý kiến về việc kiện toàn cơ chế xây dựng, vận hành và quản lý các công trình thủy lợi trọng điểm”, trong đó: (i) Đặt mục tiêu xây dựng mạng lưới thủy lợi quốc gia “hệ thống đồng bộ, an toàn, tin cậy, hiệu quả, xanh và thông minh, điều tiết trật tự”; (ii) Kiên trì nguyên tắc Chính phủ định hướng, thị trường tham gia; điều phối tổng thể giữa “đầu tư cứng” và “xây dựng mềm”; (iii) Kiện toàn cơ chế xây dựng và vận hành công trình với quyền hạn, trách nhiệm rõ ràng, đa dạng hóa đầu tư, coi trọng đồng thời chất lượng và hiệu quả. Qua đó, hình thành hệ thống bảo đảm quản lý với thể chế hoàn chỉnh, tăng cường ứng dụng số hóa, trí tuệ hóa, giám sát hiệu quả, thực hiện xây dựng chất lượng cao, vận hành trình độ cao và quản lý hiệu năng cao đối với các công trình thủy lợi trọng điểm.

V. Đánh giá sở tại về kinh tế Việt Nam

1. Về tăng trưởng kinh tế của Việt Nam

Ngày 10/02/2026, tờ Nhân dân Nhật báo đăng bài viết với tiêu đề “Việt Nam thúc đẩy phát triển đa dạng hóa ngành công nghiệp” với một số nội dung đáng chú ý như sau:

(i) Bài báo dẫn số liệu mới nhất do Cục Thống kê thuộc Bộ Tài chính Việt Nam công bố, cho thấy GDP năm 2025 của Việt Nam tăng 8,02% so với năm trước. Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu nhìn chung trì trệ, mức tăng trưởng này cho thấy nền kinh tế Việt Nam đã thể hiện khả năng phục hồi mạnh mẽ, đồng thời phản ánh tính linh hoạt và hiệu quả của các chính sách kinh tế và tài khóa.

(ii) Song song với thúc đẩy thương mại, Chính phủ Việt Nam tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư nhằm thu hút vốn nước ngoài. Việt Nam đã đẩy mạnh đơn giản hóa thủ tục hành chính, tăng cường tự do kinh doanh và giảm rào cản gia nhập thị trường. Sau khi sửa đổi Luật Đầu tư, phương thức “thành lập doanh nghiệp trước, xin giấy phép sau” được áp dụng cho phần lớn các ngành, giúp giảm đáng kể chi phí và thời gian gia nhập thị trường. Theo đánh giá từ phía Trung Quốc, đây là bước đi quan trọng trong quá trình cải cách thể chế, góp phần nâng cao tính minh bạch và hiệu quả của môi trường kinh doanh.

(iii) Tính đến ngày 31/12/2025, vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) được giải ngân tại Việt Nam đạt 27,62 tỷ USD, tăng 9% so với năm 2024 và là mức cao nhất kể từ năm 2021. Điều này cho thấy niềm tin của nhà đầu tư quốc tế vào triển vọng dài hạn của kinh tế Việt Nam đang được củng cố, đặc biệt trong các lĩnh vực sản xuất có giá trị gia tăng cao.

(iv) Bên cạnh khu vực sản xuất, ngành dịch vụ cũng được ghi nhận là động lực quan trọng của tăng trưởng. Nhân dân Nhật báo trích dẫn báo cáo của Bộ Tài chính Việt Nam, trong đó ngành dịch vụ năm 2025 tăng trưởng 8,62% và

đóng góp 51,08% GDP. Sự gia tăng mạnh của du lịch quốc tế là yếu tố đáng chú ý khi Việt Nam đón hơn 21,2 triệu lượt khách quốc tế trong năm 2025, tăng 20,4% so với năm trước và lập kỷ lục mới. Lượng khách từ Trung Quốc và Nga phục hồi mạnh, góp phần thúc đẩy các lĩnh vực vận tải, lưu trú, ăn uống, bán lẻ và kho bãi, đồng thời tạo thêm nhiều cơ hội việc làm.

(v) Bài báo trích dẫn ý kiến của ông Hứa Ninh Ninh, Chủ tịch Ủy ban Hợp tác Công nghiệp RCEP đánh giá mức tăng trưởng 8,02% của Việt Nam trong năm 2025 là một thành tựu nổi bật, phản ánh sức sống và động lực tăng trưởng mạnh mẽ của nền kinh tế trong môi trường quốc tế phức tạp. Khả năng duy trì đà tăng trưởng cao trong bối cảnh nhiều nền kinh tế lớn gặp khó khăn cho thấy nền tảng nội tại của Việt Nam ngày càng vững chắc.

(vi) Việc Việt Nam đặt mục tiêu tăng trưởng trên 10% trong giai đoạn 2026 - 2030 được xem là thể hiện quyết tâm chính trị nhằm xây dựng nền kinh tế có chất lượng tăng trưởng cao hơn, gắn với cải cách thể chế và mở rộng không gian phát triển kinh tế và xã hội. Nếu tiếp tục duy trì cải cách và mở rộng hợp tác quốc tế, Việt Nam có cơ sở để hướng tới các mục tiêu tăng trưởng tham vọng trong trung hạn.

(vii) Chuyên gia Trung Quốc nhấn mạnh vai trò của các hiệp định thương mại tự do và khuôn khổ hợp tác khu vực như RCEP, cũng như cơ chế thương mại tự do mới giữa ASEAN và Trung Quốc, trong việc mở rộng thị trường xuất khẩu cho Việt Nam. Những cơ chế này được coi là nguồn lực quan trọng giúp Việt Nam đa dạng hóa thị trường, giảm rủi ro phụ thuộc vào một thị trường đơn lẻ và duy trì đà tăng trưởng bền vững hơn trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng gay gắt.

Tổng thể các phân tích cho thấy, kinh tế Việt Nam đang nổi lên như một mô hình tăng trưởng linh hoạt, biết tận dụng hội nhập để thúc đẩy cải cách trong nước. Việc được đánh giá tích cực trong bối cảnh kinh tế thế giới nhiều bất ổn không chỉ phản ánh thành tựu của năm 2025 mà còn củng cố niềm tin vào triển vọng phát triển của Việt Nam trong những năm tiếp theo.

2. Về chuyển đổi số và thương mại điện tử

Truyền thông Trung Quốc quan tâm đến việc ngày 14/02/2026, Việt Nam cấp phép cho Công ty SpaceX triển khai dịch vụ Internet vệ tinh cố định và di động phủ sóng toàn quốc, giúp vùng núi, đảo và tàu đánh cá xa bờ được kết nối mạng ổn định; đồng thời nhận định đây là lần triển khai vệ tinh toàn diện nhất ở Đông Nam Á và đánh dấu bước phá vỡ thế độc quyền trong ngành¹.

¹ Việt Nam có 75% diện tích là núi, mạng 4G truyền thống hạn chế, khoảng 15 triệu người chưa có kết nối ổn định; dịch vụ Starlink dự kiến khắc phục những hạn chế này chỉ trong nửa năm, thúc đẩy kinh tế số, thương mại điện tử xuyên biên giới và thủy sản xa bờ, đồng thời tác động trực tiếp đến cấu trúc ngành.

Truyền thông Trung Quốc đánh giá cao sự phát triển thương mại điện tử của Việt Nam thời gian qua²; đồng thời nhận định năm 2026 là giai đoạn quan trọng khi Luật Thương mại Điện tử mới dự kiến có hiệu lực từ ngày 01/7/2026 và Kế hoạch tổng thể phát triển thương mại điện tử giai đoạn 2026-2030 được triển khai, hướng tới phát triển xanh, tuần hoàn và bền vững, đồng thời giảm khoảng cách số giữa các vùng, nhất là miền núi và biên giới, được kỳ vọng tạo môi trường pháp lý rõ ràng, minh bạch, đảm bảo thương mại điện tử phát triển bền vững và chất lượng cao.

² Duy trì tốc độ tăng trưởng khoảng 25%/năm; năm 2025, quy mô bán lẻ trực tuyến đạt 31 tỷ USD, chiếm 11% tổng bán lẻ hàng hóa, với hơn 60% dân số tham gia mua sắm trực tuyến. Đây được coi là lĩnh vực bổ sung động lực tăng trưởng mới bên cạnh công nghiệp chế biến chế tạo truyền thống.